

РАЗПОРЕЖДАНЕ

№ 96303

гр. С., 03.08.2023 г.

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 142 СЪСТАВ, в закрито заседание на трети август през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: С. Г. Н.

като разгледа докладваното от С. Г. Н. Частно гражданско дело № 20231110119680 по описа за 2023 година

Производството е образувано по повод заявлението на „С. К. ООД, ЕИК: ....., гр. С., УЛ....., общ. Столична, обл. С., с управител Н.П. чрез юрисконсулт С. К., за издаване на заповед за изпълнение по чл. 410 от ГПК против Г. П. С., с ЕГН: ***** и настоящ адрес: гр. С., ул. , М.П.. Съдът намира, че следва да се издаде заповед за изпълнение по отношение на главницата, възнаградителна лихва и законната лихва за забава върху главницата. Касателно претендираната сума в размер на 262.97, претендирана за период от 03.06.2022г. до 18.07.2022г., като договорна неустойка и сумата в размер на 78.80лева - неустойка за забава, дължима и неплатена за периода 16.09.2022г. до 27.03.2023г. следва да бъде отхвърлено заявлението, като неоснователно, поради следното:

Съгласно чл. 411, ал. 2, т. 2 ГПК съдът следва да извърши проверка дали подаденото искане се основава на неравноправна клауза в договор, сключен с потребител или е налице обоснована вероятност за това. В случая длъжникът има качеството на потребител по смисъла на § 13, т.1 вр. т.12 от ДР на Закона за защита на потребителите /ЗЗП/, поради което по отношение на представения договор за кредит са приложими правилата на Закон за потребителския кредит /ЗПК/ и разпоредбите на чл.143 - 148 ЗЗП. Съгласно чл. 5 от договора за паричен заем, заемателя има задължение в 3-дневен срок от сключване на договора да предостави на заемотателя едно от следните обезпечения: 1/ физическо лице - поръчител, което следва да отговаря на подробно описани в договора условия, или 2/ банкова гаранция с бенефициер - заемотателя за сума в размер на сбора на всички плащания на задълженията.

В случая съгласно чл.33 ал. 1 т. 1 от ОУ при които е сключен договора за кредит формално е уговорена неустойка за неизпълнение за задължението на длъжника на ответника, но СРС намира, че фактически се дължи неустойка, а договорна лихва, представляваща допълнителна печалба на кредитора. Това е така, доколкото за да не възникне вземането за неустойка, договорът предвижда редица условия, които са

кумулятивно дадени, следва да бъдат изпълнени в много кратък срок, поради което е обективно трудно да бъдат покрити от заемателя. Кредиторът е дал възможност на насрещната страна в едва 3-дневен срок да му предостави поръчител/и, който/които обаче трябва да отговаря на множество изисквания - за сравнително висок осигурителен доход, да няма лоша кредитна история, да не е поръчител или заемател по друг договор. Освен това следва този поръчител да представи и надлежна бележка от своя работодател и то издадена също в много кратък срок, а именно 3 дни от деня на сключването на договора. Налагането на толкова къси срокове въобще препятства всички възможности на длъжника да реагира и да изпълни условията. Той обективно е в затруднение дори да направи опит да потърси поръчител, още по-малко да намери такъв, който следва да отговаря и на всички посочени условия. Всички тези кумулативно дадени условия навеждат на извод, че изначално е трудно, ако не и невъзможно тяхното изпълнение. Що се отнася до алтернативната опция за обезпечение, то СРС намира, че тя също поставя мъчно преодолими пречки пред заемателя. Касае се за снабдяване с банкова гаранция, обезпечаваща задължение в размер на два пъти общата сума за плащане по договора за заем, валидна от сключване на договора до изтичане на 6 месеца след падежа на последната редовна вноска. Доколкото срокът за снабдяване с такава гаранция е едва 3 дни, предвид практиката на банките по проучване на лицата, кандидатстващи за такова обезпечение, фактически е невъзможно за длъжника да придобие такава гаранция. Налага се извод, че и двете опции по договора всъщност не дават възможност на длъжника да избегне плащането на неустойка, тъй като са много трудно изпълними.

След като това е така, във всички случаи вземането за неустойка ще възникне в сферата на кредитора. Тя затова е уговорена на същата дата на която е сключен договора за кредит и е включена в погасителния план, без да се изчака дали ще се осъществят предпоставките за възникването ѝ и представлява сигурна част от дълга, като следва да се заплаща разсрочено, на равни части, заедно с всяка погасителна вноска. При тези трудно изпълними условия, за да не възникне задължението за неустойка, както и предвид размера СРС счита, че неустойката излиза извън присъщите ѝ обезпечителна, обезщетителна и наказателна функции и се превръща само в средство за обогатяването на кредитора. Ето защо тя е нищожна. Фактически не се касае за дължима неустойка, а за вземане, което се плаща заедно с вноските за главница и лихва, което вземане представлява допълнителна печалба за кредитора, освен лихвата. *В конкретния случай реално е уговорена допълнителна договорна лихва*, която да плаща длъжникът и която е печалба за кредитора.

В настоящия случай заявителят претендира заплащане на сумата 198.90 лева - неустойка за забава, която макар и кръстена така по смисъла на чл. 3 от тарифата за таксите за допълнителни услуги представляваща разходи за събиране на просрочено вземане. Съгласно императивната разпоредба на чл. 10а, ал. 2 ЗПК кредиторът не може да изисква заплащане на такси и комисиони за действия, свързани с усвояване и управление на кредита. Така формулирани, разпоредбите на чл. договора противоречат на посочената норма на закона - чл.10а ЗПК, което означава, че са неравноправни по смисъла на ЗЗП, тъй като

облагодетелстват кредитора, като предвиждат получаването на такса, която не се допуска от закона, без да е гарантирано изпълнението на насрещно задължение.

Всичко изложено води до извода за нищожност на клаузите, поради което в тази част, за сумата в размер на 262.97 лева - договорна неустойка и сумата в размер на 78.80 лева - неустойка за забава, заявлението следва да бъде отхвърлено.

Относно претенцията за 135 лева - разходи за събиране на вземането поради забава в заплащането - същата се сочи, че е предвидена в чл.7 от договора във вр. с чл. 37 от ОУ Разпоредбата на чл.10а ЗПК предвижда възможност на кредитора да събира такса и комисионни за допълнителни услуги, свързани с договора за потребителски кредит, но при две условия - първо - да не се изискват такси за действия, свързани с усвояването и управлението на кредита / чл.10а,ал.2/ и второ, за едно и също действие да не се събира такса повече от веднъж. /ал.3, същата разпоредба/ Законът въвежда правилото видът, размерът на таксата/ и действието, за което тя ще се събира, да бъдат ясно и точно определени в договора. Таксата в цитираната от заявителя разпоредба, не е предвидена - не е конкретизирана - за каква дейност, в каква стойност е.

Ето защо, същата е недължима, и в тази част следва да бъде отхвърлено заявлението.

С оглед изложеното, съдът намира, че е налице основание за частично отхвърляне на подаденото заявление.

При това положение заявлението следва да бъде отхвърлено и в частта за претендираните разноси съразмерно на отхвърлената част от заявлението или над сумата от 13.74лв. до пълния внесен размер от 25.00 лв. за платена държавна такса и над сумата от 27.47 лв. до пълния дължим размер от 50 лв. за юрисконсултско възнаграждение, определено от съда.

За останалите суми, претендирани със заявлението по чл. 410 ГПК, следва да бъде издадена заповед за изпълнение.

Мотивиран от горното Софийският районен съд

РАЗПОРЕДИ:

ОТХВЪРЛЯ заявлението на „С. К.“ ООД, ЕИК: ....., гр. С., УЛ.С., общ. Столична, обл. С., с управител Н. П.чрез юрисконсулт С. К., за издаване на заповед за изпълнение по чл. 410 от ГПК против Г. П. С., с ЕГН: ***** и настоящ адрес: гр. С., ул. , М. П. , за следните суми : сума в размер на 262.97, претендирана за период от 03.06.2022г. до 18.07.2022г., като договорна неустойка и сумата в размер на 78.80лева - неустойка за забава, дължима и неплатена за периода 16.09.2022г. до 27.03.2023г., както и сумата от 135лв. разходи за събиране на вземането поради забава в заплащането.

УКАЗВА на заявителя, че в едномесечен срок от съобщението може да предяви осъдителен иск за вземането, за което е отказано издаване на заповед за изпълнение, като до внесе дължимата държавна такса .

Разпореждането подлежи на обжалване с частна жалба пред СГС в едноседмичен срок от връчването му на заявителя.

Съдия при Софийски районен съд: _____